

MOB

T.a.v. de [REDACTED]
Waldeck Pyramontsingel 18
6521 BC NIJMEGEN

VERZONDEN 22 NOV. 2022

Zaaknummer : OD.363309
Behandelaar : Afdeling Regulering Leefomgeving
Betreft : WnbGSt, Ontwerpbesluit Afwijzing verzoek tot intrekking, Fa. Sol, Molenweg
9 te Middenmeer

Geachte [REDACTED],

Bij e-mail van 29 december 2021 verzoekt u ons om intrekking van de natuurvergunning\Vvgb Wnb van pluimveehouderij Fa. Sol aan de Molenweg 9 te Middenmeer op grond van de artikelen 2.4 en 5.4 Wnb. Op 17 februari 2022 hebben wij u een ontvangstbevestiging gestuurd. Naar aanleiding van de resultaten van ons onderzoek ontvangt u hierbij ons besluit.

Wij zijn voornemens uw intrekkingsverzoek af te wijzen. Hieronder treft u onze onderbouwing.

Het ontwerpbesluit is via <https://www.officielebekendmakingen.nl> te raadplegen. Met ingang van de dag na publicatie kunnen gedurende zes weken belanghebbenden een eventuele zienswijze over dit ontwerpbesluit aan ons kenbaar maken. De schriftelijke zienswijze dient gericht te worden aan Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, Postbus 2095 1620 EB Hoorn of postbus@odnhn.nl onder vermelding van het zaaknummer OD.363309.

Met inachtneming van de ingediende zienswijzen zullen wij een definitief besluit opstellen.

In het ontwerpbesluit wordt nader gemotiveerd waarom als zodanig op het verzoek zal worden besloten.

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) via postbus@odnhn.nl. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
namens dezen,

[REDACTED]
Afdelingsmanager Regulering Leefomgeving
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

ONTWERPBESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-HOLLAND

Betreft : WnbG ontwerpbesluit intrekkingverzoek vvgb Wnb Mts. Sol
Zaaknummer : OD.363309
Aanvrager : Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. (MOB)

Inhoudsopgave

Het ontwerpbesluit is als volgt opgebouwd:

- A. Onderwerp
- B. Procedurele aspecten
- C. Inhoudelijke beoordeling
- D. Zienswijzen
- E. Besluit
- F. Kennisgeving

A. Onderwerp

Het intrekkingverzoek heeft betrekking op de verklaring van geen bedenkingen in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), welke onderdeel uit maakt van de omgevingsvergunning van pluimveehouderij Fa. Sol aan de Molenweg 9 te Middenmeer.

Uw verzoek tot intrekking ziet voornamelijk op de uitstoot van ammoniak. U geeft aan dat de natuurvergunning\vvgb ingetrokken dient te worden op grond van de artikelen 2.4 en 5.4 Wnb. Indien de vergunning niet wordt ingetrokken dan verzoekt u ons om concreet aan te geven welke maatregelen de provincie dan wel gaat nemen om een goede toestand te bereiken van genoemde natuurgebieden. U verwijst in dit verband onder andere naar de uitspraak in de RWE-zaak in Groningen ECLI:NL:RBNNE:2021:1466/LEE 20-307.

Het in het intrekkingverzoek meegenomen Wob-verzoek is bij ons separaat voor besluitvorming geregistreerd onder zaaknummer OD.361409. Het in het intrekkingverzoek meegenomen handhavingverzoek Wnb is bij ons geregistreerd onder zaaknummer OD.361406 en is afgewezen bij besluit van de ODNHN van 28 april 2022.

Wij reageren inhoudelijk op uw verzoek onder onderdeel C.

B. Procedurele aspecten

Uniforme openbare voorbereidingsprocedure

Uw aanvraag wordt behandeld met toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Wij hebben het intrekkingverzoek op 3 januari 2022 ontvangen en geregistreerd onder kenmerk OD.363309. Wij hebben u hiervan op 17 februari 2022 per brief een ontvangstbevestiging gestuurd.

Op 24 februari 2022 hebben wij per brief adviseur AgraMatic gevraagd om een reactie op uw intrekkingverzoek. Op 25 februari 2022 hebben wij per mail van AgraMatic antwoord ontvangen op de door ons gestelde vragen. Daarnaast hebben wij voorjaar 2022 de provincie Noord-Holland en het ministerie van LNV gevraagd om een overzicht aan te leveren van de al uitgevoerde en nog geplande natuurherstelmaatregelen in de stikstofgevoelige Natura-gebieden waarop vanuit de inrichting van Fa. Sol stikstofdepositie plaatsvindt. Deze lijst is aangeleverd op 2 september 2022.

C. Inhoudelijke beoordeling

1. Algemeen

Pluimveehouderij Fa. Sol heeft in 2013 een Omgevingsvergunning bouwen en milieu ontvangen van de gemeente Hollands Kroon voor de bouw en ingebruikname van een stal voor 90.000 vleeskuikens aan de Molenweg 9 te Middenmeer. Op 17 september 2014 is er een gewijzigde Omgevingsvergunning bouwen en milieu afgegeven door de gemeente Hollands Kroon, inclusief een verklaring van geen bedenkingen (hierna vvgb) in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna Nbwet) voor het houden van 157.300 vleeskuikens in een stal met RAV-code E 5.9.1.2.3 met een emissie van maximaal 2.163 kg NH₃/jr. De Natura 2000-gebieden waar de emissies vanuit de stal een toename van de stikstofdepositie veroorzaken op stikstofgevoelige habitats (Waddenzee, Duinen Den Helder Callantsoog, Duinen en Lage Land Texel, Zwanenwater & Pettemerduinen, Schoorlse Duinen en Noordhollands Duinreservaat) veelal in 1994, 2000 en 2004 aangewezen als beschermde natuurgebieden. In dit geval is sprake van vergund recht op basis van een omgevingsvergunning met een vvgb in het kader van de Nbwet van 17 september 2014.

Conform vaste jurisprudentie¹ van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) is destijds beoordeeld of de inrichting of de wijziging of uitbreiding daarvan niet leidt tot een verhoging van effecten ten opzichte van de vergunde situatie op de relevante referentiedata. De referentiesituatie wordt ontleend aan de toestemming die gold op de referentiedatum. Ook gold de vergunde situatie met de laagst toegestane emissie in de periode vanaf de referentiedatum als uitgangspunt². Van een vergunde situatie met een lagere emissie na de toestemming die gold op de referentiedatum 2014 was bij Fa. Sol echter geen sprake.

Daarnaast is er voor de pluimveehouderij van Fa. Sol op 17 augustus 2017 een omgevingsvergunning milieu afgegeven voor het wijzigen van een aantal geluidsbronnen, het door derden gebruik maken van de weegbrug en gebouw C gebruiken als broedruimte binnen het bedrijf aan de Molenweg 9 te Middenmeer. Uit het besluit en de stukken die bij de aanvraag zijn ingediend, blijkt dat deze wijziging niet tot een wijziging van de stikstofdepositie als gevolg van de bedrijfsvoering leidt.

Vanwege uw intrekkingverzoek hebben wij gegevens opgevraagd bij de Fa. Sol betreffende het aantal gehouden stuks vleeskuikens vanaf 2014. Uit de gegevens van de gecombineerde opgave voor het bedrijf van Fa. Sol blijkt dat het gemiddelde aantal dieren in geen enkel jaar boven het vergunde aantal van 157.300 is gekomen. Ook navraag bij de toezichthouder milieu bij de ODNHN voor het bedrijf van Fa. Sol leverde geen overschrijding op van het gemiddelde aantal dieren van 157.300 op. Incidenteel zijn er wel eens iets meer dan 157.300 vleeskuikens op het bedrijf aangetroffen, maar dat maakt voor het bepalen van de jaarvracht NH₃ vanuit het bedrijf niet uit; daarbij moet worden uitgegaan van het gemiddeld aantal dieren. Hieruit blijkt dat Fa. Sol zich houdt aan de voorschriften van de omgevingsvergunning incl. vvgb Nbwet uit 2014 en dat de vergunde jaarvracht NH₃ niet wordt overschreden.

Wij stellen vast dat de vvgb voor Fa. Sol in 2014 op juiste gronden is afgegeven en dat er geen sprake is van strijd met wettelijke voorschriften die zou moeten leiden tot intrekking van de vvgb.

Ook uit dat oogpunt is er daarom geen reden om tot intrekking over te gaan voor dit bedrijf en wijzen wij uw intrekkingverzoek af.

2. Stikstof effectgerichte natuurmaatregelen per gebied

Algemeen

In de diverse Natura 2000-gebieden zijn en worden verschillende maatregelen getroffen. Voor elk Natura 2000-gebied is, of wordt een beheerplan opgesteld waarin instandhoudingsdoelstellingen worden beschreven en welke maatregelen nodig zijn om de natuurdoelen voor dat gebied te halen. Een deel van de maatregelen wordt doorlopend uitgevoerd. Daarnaast zijn reeds diverse maatregelen uitgevoerd in het kader van het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Met het vervallen van het PAS na de uitspraak van de Afdeling in mei 2019, hebben de gebiedsanalyses behorend bij het PAS hun waarde niet verloren en is de uitvoering van de maatregelen daarom ook niet gestaakt. Deze maatregelen zijn conform de gebiedsanalyses en de afspraken met de Terreinbeherende Organisaties (TBO) uitgevoerd.

¹ ABRvS 31 maart 2010, zaaknummer 200903784/1/R2. ABRvS 1 december 2010, 200905542/1 en 200906747/1, ABRvS 7 september 2011, 201003301/1, ABRvS, 19 februari 2014, 201305070/1/R2

² O.a. ABRvS 27 november 2013, 20121041/1, ABRvS 27 november 2013, 201303834/1 en ABRvS 27 november 2013, 201303938/1

Wij gebruiken het rapport 'Herstelstrategieën stikstofgevoelige habitats' (<https://www.natura2000.nl/meer-informatie/herstelstrategieen>) voor het bepalen van herstelmaatregelen die in een gebied genomen kunnen worden om de negatieve effecten van stikstof te verminderen of teniet te doen. Zo maken wij gebruik van de best beschikbare kennis over de invloed van stikstof op natuur en de effectiviteit van natuurherstelmaatregelen. Vervolgens doen wij in de gebieden vooronderzoek vooraf aan het toepassen van herstelmaatregelen. De diverse TBO's voeren de maatregelen in de gebieden uit. Hiervoor wordt 100% subsidie³ verstrekt. De TBO's dienen jaarlijks een rapportage in over de voortgang van de uitvoering van de maatregelen. Ook vindt er jaarlijks een veldbezoek plaats in de gebieden vanuit het Programma Natuurherstel.

Hieronder wordt per gebied inzichtelijk gemaakt welke maatregelen zijn getroffen. Ook wordt indicatief aangegeven welke maatregelen nog gepland staan of mogelijk nog in de planning worden opgenomen. Er zullen zeker eenmalige en cyclische maatregelen genomen worden, maar de maatregelen naar de toekomst worden nog als indicatief aangeduid. De financiering vindt grotendeels plaats via subsidiëring. De subsidieregeling Natuurherstelmaatregelen 2022 staat momenteel nog open. TBO's schrijven zich in en een aantal maatregelen kunnen nog enigszins wijzigen. Ook inzichten tijdens uitvoering kunnen vervolgens nog leiden tot wijzigingen hoe een maatregel daadwerkelijk uitgevoerd zal worden.

Beschrijving maatregelen per gebied

Noordhollands Duinreservaat

Voor het Natura 2000-gebied '**Noordhollands Duinreservaat**' zijn al diverse maatregelen getroffen. Het gaat daarbij om de volgende maatregelen:

Maatregel	Som van hectares*
Aanvullend maaibeheer	23,6
Baggeren	5,0
Dynamiseren duin	23,3
Inrichting overig	18,3
Ontbossen en omvormen bos	30,0
Plaggen, chopperen of afgraven	48,8
Uitbreiding/intensivering begrazing	226,5
Verwijderen struweel of opslag (soms inclusief exoten)	94,8

* Dit Natura 2000-gebied is 5242 ha groot, waarvan op 1674 ha de kritische depositiewaarde is overschreden (Bron: AERIUS Monitor gegevens over 2019)

Per habitattypen zijn de volgende maatregelen in het Noordhollands Duinreservaat getroffen:

- H2120 (Witte duinen): Remobiliseren/dynamiseren van het duin.
- H2130 (Grijze duinen): Naald- en loofbossen verwijderen en/of omvormen van bos.
- H2130A (Grijze duinen kalkrijk): Eenmalig plaggen, chopperen en afgraven, aanleg stuifkuilen en onderzoek naar mogelijke locaties voor grootschalige verstuiwingen. De cyclische maatregelen bestaan uit het maaien van verruigde graslanden, intensieve onthouting en intensieve exotenbestrijding.
- H2130B (Grijze duinen kalkarm): Eenmalig plaggen, chopperen en afgraven, aanleg stuifkuilen ten behoeve van het dynamiseren van het duin en onderzoek naar mogelijke locaties voor grootschalige verstuiwingen. De cyclische maatregelen bestaan uit intensieve onthouting en exotenbestrijding. Ook wordt de begrazing uitgebreid.
- H2130C (Grijze duinen heischraal): De cyclische maatregelen die getroffen worden bestaan uit het maaien van verruigde graslanden als aanvullend maaibeheer en intensieve onthouting en intensieve exotenbestrijding door struweel en opslag te verwijderen.

³ https://www.noord-holland.nl/Loket/Producten_en_Diensten/Producten_op_alfabet/N/Natuurherstelmaatregelen_2022_subsidie
[https://www.noord-holland.nl/Loket/Producten_en_Diensten/Producten_op_alfabet/P/Programma_natuur_Noord_Holland_subsidie#:~:text=De%20provincie%20geeft%20subsidie%20voor%20natuurherstelmaatregelen.&text=100%25%20van%20de%20noodzakelijke%20kosten.&text=Voor%20deze%20regeling%20is%20in,%2D%20\(het%20subsidieplafond\)%20beschikbaar](https://www.noord-holland.nl/Loket/Producten_en_Diensten/Producten_op_alfabet/P/Programma_natuur_Noord_Holland_subsidie#:~:text=De%20provincie%20geeft%20subsidie%20voor%20natuurherstelmaatregelen.&text=100%25%20van%20de%20noodzakelijke%20kosten.&text=Voor%20deze%20regeling%20is%20in,%2D%20(het%20subsidieplafond)%20beschikbaar)

- H2140A (Duinheiden met kraaihei (vochtig)) en H240B (Duinheiden met kraaihei (droog)): Eenmalig plaggen, chopperen en afgraven. Als cyclische maatregel wordt intensief onthout en vindt intensieve exotenbestrijding door struweel en opslag te verwijderen plaats.
- H2150 (Duinheiden met struikhei): Plaggen, chopperen en afgraven. De begrazing vindt doorlopend plaats en wordt uitgebreid en geïntensiveerd.
- H2180A (Duinbossen (droog)): Eenmalige aanleg van struweelzoom. Intensievere onthouting en exotenbestrijding vindt plaats door middel van verwijderen struweel en opslag als cyclische maatregel.
- H2180C (Duinbossen (binnenduintrand)): De jaarlijkse begrazing wordt uitgebreid. Intensievere onthouting en exotenbestrijding vindt plaats door middel van verwijderen struweel en opslag als cyclische maatregel.
- H2190A (Vochtige duinvalleien (open water)): De duinmeren worden gebaggerd.
- H2190C (Vochtige duinvalleien (ontkalkt)): Eenmalig plaggen, chopperen en afgraven. Als aanvullende maatregel worden struweel, opslag en exoten verwijderd.
- H6410 (Blauwgraslanden): Als cyclische maatregel worden verruigde graslanden gemaaid.

Er wordt ook voorzien in toekomstige maatregelen. Voor het Natura 2000-gebied Noordhollands Duinreservaat bestaan die maatregelen indicatief o.a. uit:

- Omvormen naaldbos tot open duin inclusief plaggen/chopperen, onthouten, stuifkuilen en kerven in de zeereep aanleggen, exotenbestrijding vlakdekkend, exotenbestrijding haarden en exotenbestrijding nabeheer, nabeheer stuifkuilen en kerven, maaien van droge graslanden, natte valleien en verruigd grasland en schapenbegrazing.

Vanuit het Programma Natuur wordt ingezet op versnelling van de kansen voor de binnenduintrand en als inrichtingsmaatregel op bos/omvorming bij Bergen.

Schoorlse Duinen

Afgelopen jaren zijn in Schoorl kapmaatregelen uitgevoerd op 7,6 hectare monotoon naaldbos. Ten behoeve van habitattypen H2140A (Duinheiden met kraaihei (vochtig)), H2140B (Duinheiden met kraaihei (droog)) en H2150 (Duinheiden met struikhei) is er gechopperd. Eind 2016 is er geplagd om natte duinvalleien te laten ontstaan. Voor de PAS – en in een verder verleden – is er een kerf gerealiseerd en is ca. 3 hectare naaldbos verwijderd in het Baaknolbos, als compensatiemaatregel voor de inplant/aanleg van duinverzwaringen in Petten.

De komende periode wordt het Natura 2000-beheerplan herzien. [REDACTED] voert momenteel de evaluatie uit van de eerste N2000-beheerplan periode. Dit wordt in samenspraak met omgeving en belanghebbenden gedaan. De toekomstige maatregelen worden mede op basis van de uitkomsten van de evaluatie bepaald in het te vernieuwen beheerplan. We houden daarvoor indicatief rekening met de volgende maatregelen:

- Plaggen
- Omvormen naaldbos
- Aanleg kerf
- Aanleg stuifkuilen
- Begrazingsonderzoek
- Drukbegrazing.

Zwanenwater & Pettemerduinen

Voor het Natura 2000-gebied 'Zwanenwater & Pettemerduinen' zijn al diverse maatregelen getroffen. Het gaat daarbij om de volgende maatregelen:

Maatregel	Som van hectares*
Kerven zeereep	-
Verwijderen wilgenopstanden aan Eerste Water	6
Struweel verwijderen oost kant Zwanenwater	40
Schapenbegrazing	84
Nabeheer rimpelroos	2,2
Verwijderen rimpelroos middels elektrocutie	0,1

De komende periode wordt het Natura 2000-beheerplan herzien. Momenteel wordt de evaluatie uitgevoerd van de eerste N2000-beheerplan periode. Dit wordt in samenspraak met omgeving en belanghebbenden gedaan. De toekomstige maatregelen worden mede op basis van de uitkomsten van de evaluatie bepaald in het te vernieuwen beheerplan. We houden daarvoor indicatief rekening met de volgende maatregelen:

- Verwijderen opslag en exoten hei Pettemerduinen

- Chopperen hei Pettemerduinen
- Verwijderen opslag en exoten duinbossen Pettemerduinen
- Aanleg stuifkuilen Pettemerduinen
- Verwijderen rimpelroos Pettemerduinen
- Omvormen naaldbos Pettemerduinen
- Plaggen Korfwater Pettemerduinen.

Duinen Den Helder Callantsoog

Voor het Natura 2000-gebied '**Duinen Den Helder-Callantsoog**' zijn al diverse maatregelen getroffen. Het gaat daarbij om de volgende maatregelen:

Maatregel	Som van hectares*
Nabeheer stuifkuilen DDH-C; openhouden d.m.v. verwijderen begroeiing	2,6
Bestrijding Rimpelroos; kleinschalig	2
Nabeheer op Rimpelrooslocaties; verwijderen zaailingen/restanten	7
Extra drukbegrazing schapen tegen verruiging/vergrazing	25

De komende periode wordt het Natura 2000-beheerplan herzien. Momenteel wordt de evaluatie uitgevoerd van de eerste N2000-beheerplan periode. Dit wordt in samenspraak met omgeving en belanghebbenden gedaan. De toekomstige maatregelen worden mede op basis van de uitkomsten van de evaluatie bepaald in het te vernieuwen beheerplan. We houden daarvoor indicatief rekening met de volgende maatregelen:

- Verwijderen rimpelroos door intensief maaien
- Verwijderen opslag Amerikaanse vogelkers
- Aanvullend maaien
- Stobben verwijderen en begrazingsgebied inrichten
- Onderzoek watersysteem
- Verwijderen opslag + nabeheer (maaien) natte delen
- Maaien helofytenfilter
- Herstellen watersysteem.

Duinen en Lage Land Texel

Voor het Natura 2000-gebied '**Duinen en Lage Land Texel**' zijn al diverse maatregelen getroffen. Het gaat daarbij om de volgende maatregelen:

Maatregel	Som van hectares*
Hydrologische maatregelen	150

De komende periode wordt het Natura 2000-beheerplan herzien. Momenteel wordt de evaluatie uitgevoerd van de eerste N2000-beheerplan periode. Dit wordt in samenspraak met omgeving en belanghebbenden gedaan. De toekomstige maatregelen worden mede op basis van de uitkomsten van de evaluatie bepaald in het te vernieuwen beheerplan. We houden daarvoor indicatief rekening met de volgende maatregelen:

- Aanleg kerven (3 stuks)
- Stuifkuilen maken
- Plaggen/chopperen grijs duin
- Drukbegrazing (i.p.v. maaien)
- Plaggen/chopperen heide
- Inrichten Sebastopol
- Inrichten Kippenland
- Inrichten Landje van Krim
- Extra inzet invasieve exoten (watercrassula).

Waddenzee

Volgens opgave van RWS zijn er de afgelopen jaren geen zelfstandige natuurherstelmaatregelen uitgevoerd in stikstofgevoelige onderdelen van de Waddenzee, gelegen in de provincie Noord-Holland; het daarbij om een aantal hexagonen op de zuidpunt van Texel. Wel zijn er maatregelen uitgevoerd in aangrenzende stikstofgevoelige habitattypen in N2000-gebied 'Duinen en Lage Land Texel'. Die worden beschreven bij dat N2000-gebied.

De komende periode wordt het Natura 2000-beheerplan Waddenzee herzien. De adviesbureaus Witteveen+Bos en Altenburg & Wymenga voeren momenteel de evaluatie uit van de eerste N2000-beheerplan periode. Dit wordt in samenspraak met omgeving en belanghebbenden gedaan. De toekomstige maatregelen worden mede op basis van de uitkomsten van de evaluatie bepaald in het te vernieuwen beheerplan.

Conclusie stikstofgerichte maatregelen per gebied:

Alle genoemde maatregelen zijn bewezen methoden om de natuur te herstellen en zijn grotendeels uitgevoerd. Evaluaties van beheerplannen geven over het algemeen aan dat de beheermaatregelen een positief effect hebben. Ook is voorzien in toekomstige maatregelen en wordt in een jaarlijkse cyclus gerapporteerd over de voortgang. Hoewel deze maatregelen en de stand van de natuur in de gebieden op zichzelf nog niet voldoende zijn om verslechtering van aangewezen natuurwaarden te voorkomen, constateren wij dat er zo maximaal mogelijk in (uitvoering van) de natuur(herstel)maatregelen is voorzien.

3. Intrekking op grond van artikel 5.4, tweede lid Wnb

In artikel 5.4, tweede lid, van de Wnb is bepaald dat een natuurvergunning wordt ingetrokken of gewijzigd indien dat nodig is ter uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn. In deze bepaling ligt naar het oordeel van de Afdeling van 20 januari 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:71) besloten dat een grond voor intrekking of wijziging van een natuurvergunning aanwezig is als een verslechtering of significante verstoring van natuurwaarden in een Natura 2000-gebied dreigt en de activiteit waarvoor de natuurvergunning is verleend negatieve effecten heeft op die natuurwaarden.

Als deze grond zich voordoet dan staat vast dat ter uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn, passende maatregelen getroffen moeten worden om verslechtering of significante verstoring van natuurwaarden te voorkomen. Daarmee staat echter nog niet vast dat de natuurvergunning als passende maatregel moet worden ingetrokken of gewijzigd. Het bevoegd gezag heeft immers beoordelingsruimte bij de keuze van de te treffen nodige passende maatregelen, hetgeen betekent dat beoordeeld moet worden of de intrekking of wijziging van de natuurvergunning als passende maatregel wordt ingezet, dan wel dat andere passende maatregelen (zullen) worden getroffen. Alleen als de intrekking of wijziging van de natuurvergunning de enige te treffen passende maatregel is, dan moet de vergunning worden ingetrokken of gewijzigd.

Kiest het bevoegd gezag niet voor de intrekking of wijziging van de natuurvergunning dan moet in het besluit tot afwijzing van een verzoek daartoe inzichtelijk worden gemaakt op welke wijze invulling is gegeven aan de beoordelingsruimte bij de keuze van de te treffen passende maatregelen. Het bevoegd gezag kan dat naar het oordeel van de Afdeling doen door uit te leggen welke andere maatregelen zijn of zullen worden getroffen, binnen welk tijdpad de maatregelen worden uitgevoerd en wanneer verwacht wordt dat deze effectief zijn. Als er een pakket van maatregelen of een programma in uitvoering is dat gericht is op de daling van stikstofdepositie dan kan daarnaar worden verwezen.

Als sprake is van een activiteit die stikstofdepositie veroorzaakt op (zwaar) overbelaste natuurwaarden die onder druk staan en dreigen te verslechteren dan geeft de Afdeling aan dat de intrekking of wijziging van natuurvergunningen voor activiteiten die bijdragen aan die verslechtering een passende maatregel is, maar dat het in de regel niet de enige mogelijke passende maatregel zal zijn ter beperking van de stikstofdepositie. Het bevoegd gezag dient inzichtelijk te maken met welke maatregelen uitvoering wordt of zal worden gegeven aan de noodzakelijke daling van stikstofdepositie binnen een afzienbare termijn. Als er een pakket van maatregelen of een programma in uitvoering is dat gericht is op de daling van stikstofdepositie en dat zo nodig vergezeld gaat van monitoring van de uitvoering en effecten en dat voorziet in bijsturing of aanvulling indien nodig, dan kan daarnaar worden verwezen.

In onze brief aan Provinciale Staten van 28 januari 2021⁴ hebben wij onszelf ten doel gesteld de landelijke doelstelling per Noord-Hollands Natura 2000 gebied te behalen. Dat betekent dat we per stikstofgevoelig Noord-Hollands Natura 2000 gebied steeds meer hectares onder de KDW brengen.

⁴ https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Natuur/Natuurversterking_Stikstof/Documenten/PS_brief_stikstofkoers_2021_2022

Hierbij is ons uitgangspunt dat per Natura 2000 gebied, elke sector minimaal evenredig aan haar huidige bijdrage aan de stikstofdepositie een bijdrage levert aan de reductie.

Inmiddels is het behalen van stikstofreductie (ook) vastgelegd in artikel 1.12a van de Wnb. Er zijn drie resultaatsverplichtingen voor stikstofreductie opgenomen: in 2025 moet minimaal 40% van het areaal van de stikstofgevoelige natuur in beschermde Natura 2000-gebieden een gezond stikstofniveau hebben; in 2030 minimaal de helft en in 2035 minimaal 74%. Op 10 juni 2022 heeft de Minister voor Natuur en Stikstof de nadere uitwerking hiervoor aan de Tweede Kamer gezonden⁵.

Aan de resultaatsverplichtingen liggen, onder meer, bronmaatregelen ten grondslag die worden ingevuld met de structurele aanpak van het Rijk. Zoals is te lezen in de brief van de minister van 24 april 2020 aan de Tweede Kamer⁶ moet in 2030 meer dan de helft van de hectares met stikstofgevoelige natuur onder de KDW worden gebracht en moet ook op andere gebieden een reductie moet worden gerealiseerd. De bronmaatregelen die nu worden genomen, zijn doorgerekend door PBL en RIVM. Het huidige pakket bronmaatregelen is verdeeld over sectoren, kosteneffectief, heeft effect op regio's waar knelpunten zijn en wordt in samenhang met het Klimaatakkoord genomen. Het kabinet heeft daarnaast, in het licht van de coronacrisis, scherp gekeken naar de omvang, timing en financiering van deze maatregelen, aldus de Minister.

De wet geeft de opdracht voor een programma van maatregelen om die reductie te bereiken en de natuur te herstellen, het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering. Ook regelt de wet de tussentijdse monitoring en zo nodig bijsturing. Het ontwerpprogramma is op 25 mei 2022 ter inzage gelegd.⁷ Deze maatregelen zorgen voor een stikstofdepositiereductie binnen de bandbreedte van 103-180 mol/ha/jaar in 2030. Met het Programma stikstofreductie en natuurverbetering kan de resultaatsverplichting van 50% in 2030 worden behaald. Mocht blijken dat de maatregelen onvoldoende zijn, dan zullen zij op grond van de Wnb moeten worden aangescherpt. Op deze manier is verzekerd dat aan de resultaatsverplichtingen zal worden voldaan. Momenteel wordt voor elk Noord-Hollands Natura 2000-gebied een gebiedsplan opgesteld, waarin de maatregelen uit het programma gebiedsgericht zijn uitgewerkt. De gebiedsplannen moeten uiterlijk op 1 juli 2023 zijn vastgesteld.

Verlaging van de stikstofdepositie is weliswaar op grond van de Wnb een zelfstandige verplichting geworden, maar het is geen verplichting die rechtstreeks uit de Habitatrichtlijn kan worden afgeleid. Die richtlijn verplicht tot het bereiken van een gunstige staat van instandhouding en tot het voorkomen van (dreigende) verslechtering. Verlaging van de stikstofdepositie kan een middel zijn, maar is vanuit de richtlijn geen doel op zich. Bij de vraag naar de toereikendheid van voldoende (andere) passende maatregelen moet dan ook centraal staan welke (andere) passende maatregelen worden getroffen om een (dreigende) verslechtering te voorkomen: dat kunnen dus ook maatregelen zijn die niet noodzakelijkerwijs leiden tot een daling van de stikstofdepositie, zoals hydrologische maatregelen. Om dit te bereiken werkt de Provincie Noord-Holland hard aan een gebiedsaanpak⁸ met stikstof effectgerichte herstelmaatregelen, zie paragraaf 2. Daarnaast heeft de provincie een provincie brede aanpak. Nadere toelichting treft u aan in de als bijlage 3 aan dit besluit gehechte Toelichting op de stikstofaanpak Noord-Holland.

Uit een door de ODNHN uitgevoerde berekening met de nieuwste versie van AERIUS-Calculator (met kenmerk S3bjjKMNJEJu, 22 augustus 2022) voor de vleeskuikenhouderij van Fa. Sol blijkt dat de stikstofdepositie veroorzaakt door de activiteiten binnen de inrichting van Fa. Sol maximaal 0,13 mol N/ha/Jr bedraagt op N2000-gebied 'Duinen Den Helder Callantsoog'. Intrekking van een natuurvergunning met een dergelijk beperkt effect kan ons inziens niet als passende maatregel worden gezien. Intrekking zal namelijk niet binnen afzienbare termijn een 'relevante verbetering' van de natuurkwaliteit van het betreffende Natura 2000-gebied opleveren. Zeker niet als dit wordt afgewogen tegen de belangen van de vleeskuikenhouderij die over een onherroepelijke vergunning beschikt.

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/06/10/startnotitie-nationaal-programma-landelijk-gebied>

⁶ Kamerbrief over voortgang stikstofproblematiek: structurele aanpak, 24 april 2020, kenmerk BPZ/20120075

⁷ <https://www.aanpakstikstof.nl/documenten/publicaties/2022/05/25/ontwerpprogramma-stikstofreductie-en-natuurverbetering>

⁸ https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Natuur/Natuurversterking_Stikstof/Aanpak_per_gebied

Wij achten het gewicht van het belang aan de kant van de vergunninghouder bij het behoud van de onherroepelijke vergunning dan ook dermate zwaarwegend dat wij het intrekken van de hele vergunning als onevenredig beschouwen. Het intrekken van de hele vergunning zou bovendien mogelijk leiden tot een schadevergoedingsplicht waaraan de provincie Noord-Holland financieel geen invulling kan en wil geven. Het heeft op dit moment de voorkeur financiële middelen op een andere meer efficiënte wijze ter ondersteuning van de natuur in te zetten.

D. Zienswijze

Gedurende de periode van terinzagelegging kunnen belanghebbenden schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, Postbus 2095, 1620 EB Hoorn of postbus@odnhn.nl onder vermelding van het zaaknummer dat op het ontwerpbesluit staat vermeld.

E. Besluit

Gezien het vorenstaande zijn wij voornemens uw verzoek tot intrekking af te wijzen.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met de ODNHN via 088-102 10 00 of postbus@odnhn.nl. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

<P.M.>

Rechtsbescherming

<P.M.>

- Bijlagen:**
1. Omgevingsvergunning bouwen en milieu, inclusief Vvgb Nbwet Fa. Sol, gemeente Hollands Kroon, 17 september 2014
 2. AERIUS-berekening projecteffect (met kenmerk S3bqjKMNJEJu, 22 augustus 2022
 3. Toelichting op de stikstofaanpak Noord-Holland, Provincie Noord-Holland, 13 juni 2022

